

Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

02.01.2025

2025-1-000-35670-3

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi

1 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi

2.1.2025 - 1.2.2025

Hakemusalue:

Pinta-ala

889619 ha

- Lupa alue susi 9.12.png

Poikkeusperusteet:

SUSI

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

-yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä

-muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle

Hakemuksen perustelut

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 10000 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Vahinkosumma on arvio. Vahinkoja on tapahtunut pitkin vuotta 2024 useampia. Sekä kotieläimille, mm elokuussa sudet hyökkäsivät kotieläinsuojassa olleiden hiehojen kimppuun Järventauksessa, ja sama tila on nyt ollut useiden pihakäyntien kohteena. Lokakuussa sudet tappoivat vasikan Akkalassa, ja siellä sudet vierailevat viikoittain muutamilla tiloilla. Koiravahinko tapahtui valkeasuolla, näiden samojen susien tekemänä marraskuussa.

Keino tai toimenpide:

- susi: Susille on haettu useampi karkotuslupa 2024 vuoden loppupuolella, ja karkotustoimia on tehty onnistuneesti pitkälti toistakymmentä. Tappolupia alueelle on haettu 3, ja joka lupa on käytetty välittömästi luvan voimaan tultua.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Vaikutuksia saattaa olla viimeisen metsästyksen osalta. Se mahdollisesti aiheutti 5 suden siirtymisen Venäjälle 2 viikkoa sitten. Karkotuksilla ei sen sijaan ole ollut vaikutusta. Esimerkiksi Murtoilla kahdesti karkotettu susipari vierailee samalla tilalla säännöllisesti edelleen, josta ne on onnistuneesti karkotettu jo kahdesti.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 25-30

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Susilaumojä on useita, vähintään neljä. Ne sietävät toisia susia alueella poikkeuksellisen hyvin, esimerkiksi kaikki alueelta kaadetut sudet ovat olleet nuoria aikuisia uroksia. Lauman alfayksilöitä ne eivät kuitenkaan ole olleet. Laumat vierailevat toistensa alueella, varsinaisia reviirin rajoja on mahdotonta hahmottaa. Laumat hajoavat onnistuneiden saalistusten jälkeen pienemmiksi yksiköiksi, ja ovat pääosan ajasta hajallaan, 2-4 eläimen pikkuporukoina, ja nämä porukat aiheuttavat päivittäin alueella pihavierailuja. Myös yksittäisiä susia on seassa useampi, jotka silloin tällöin ovat jonkun porukan mukana. Kiteen rajalla vaikuttanut lauma on viimeisen poiston jälkeen mennyt Venäjälle, ja on toistaiseksi kateissa. Alueella vaikuttaa tästä huolimatta vähintään 6 eri sutta. Pohjoisen lauman kokoonpano on tällä hetkellä oletetusti 8+7. Oletus on että nämäkin laumat kokoontuvat hirvenkaadolle yhteen? Se on myös havaittu kertaalleen yhdessä aivan rajan pinnassa. On myös mahdollista että nämä laumat ovat erillään, kokoonpanoissa 8 ja 15 yksilöä. Tärkeää olisi, että tähän 8 laumaan pystyttäisiin myös kohdistamaan metsästyspainetta, sitä ei ole häiritty millään toimilla koskaan, ja se on varmuudella tappanut syksyn mittaan ainakin 2 metsästyskoiraa. Nämä laumat on kuitenkin nyt luvanhaun ulkopuolella, ne eivät ole vierailleet vuoden aikana Jänisjoen eteläpuolella. Susien ravintotilanne on alueella heikko. Hirvikanta romahtaa varmuudella kuluvan talven aikana, tällä hetkellä alueelta ei löydy 200 hirveä, ja se painottuu alueen länsireunalle. Itärajan pinta on hirvistä ja pienestä sorkkariistasta täysin tyhjä suurelta osin. Jäniksenkään jälkiä näkyy harvassa, ilveksiä on myös alueella todella paljon. Tämä yhtälö tulee aiheuttamaan vaikeita tilanteita ihmistoiminnan suhteen myös alueen susikannan osalle tänäkin vuonna.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
Susi 1 kpl 2.1.2025 - 1.2.2025

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohta: kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle

Poikkeusluvalla voidaan metsästää yksi susi, joka on tehnyt toistuvia pihakäyntejä päätöksen karttaliitteeseen rajatulta alueelta Ehdot-kohdassa

mainituin ehdoin edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueelle siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvalla voidaan metsästää yksi susi, mikäli susi havaitaan poikkeusluvan voimassaoloaikana hakemusalueen asutuksen piha-alueella tai susi on käyttäytynyt pelottomasti ihmisen läheisyydessä. Piha-alueella tarkoitetaan asuin- tai tuotantorakennusten muodostamaa hoidettua aluetta.

Pyynti voidaan toteuttaa siten, että vahditaan piha-alueella. Pyynti voidaan myös toteuttaa pihahavainnon jälkeen tai tilanteen jälkeen, jossa susi on käyttäytynyt pelottomasti ihmistä kohtaan, varmistamalla jäljittämällä kytketyllä koiralla tai lumipeitteen ollessa maassa katkeamattomalla jäljityksellä, että pyynnin kohteena on piha-alueella vierailut tai muuten pelottomasti käyttäytynyt susi.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Toimenpiteiden suorittamiseen saa osallistua kerrallaan korkeintaan 30 henkilöä.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Itä-Suomen poliisilaitokselle ja Pohjois-Karjalan rajavartiostolle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Itä-Suomen poliisilaitokselle ja Pohjois-Karjalan rajavartiostolle. Ilmoitukset tehdään sähköpostitse osoitteeseen era-asiat.ita-suomi@poliisi.fi sekä pohjoiskarjalanrajavartiosto@raja.fi

Pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Pohjois-Karjalan rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Pohjois-Karjalan aluetoimistolle osoitteeseen pohjois-karjala@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen era-asiat.ita-suomi@poliisi.fi, Pohjois-Karjalan rajavartiostolle sähköpostilla osoitteeseen pohjoiskarjalanrajavartiosto@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajille sähköpostilla jyrki.turpeinen@metsa.fi ja antti.niemi@metsa.fi

1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka

2) jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa ampujan nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Pohjois-Karjalan aluetoimistolle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun susi on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Ilmoitus lähetetään numeroon 029 431 2238.

Maastoon haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille, Pohjois-Karjalan rajavartiostolle ja Suomen riistakeskuksen Pohjois-Karjalan aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava välittömästi Suomen riistakeskuksen Satakunnan aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään taikka viranomaisten antamissa päätöksissä tai määräyksissä määrätään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset ja muu ohjeistus

Luontodirektiivin (Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta) 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden Euroopassa

olevalla alueella. Tämän lisäksi direktiivin 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, että direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan Euroopan unionin tärkeinä pitämien luontotyyppien ja luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen ja otetaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet.

Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikki liitteen IV (a) kohdassa mainittujen lajien yksilöiden tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa. Mainitun artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä näiden lajien luonnosta otettujen yksilöiden hallussapito, kuljetus, kaupan pitäminen tai vaihtaminen ja tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi.

Luontodirektiivin liitteen IV (a) kohdassa on mainittu muun muassa susi (*Canis lupus*).

Luontodirektiivin 16 artiklassa säädetään poikkeamisesta 12 artiklan kielloista. Poikkeaminen on artiklan 1 kohdan mukaan mahdollista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella:

- a) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi ja luontotyyppien säilyttämiseksi,
- b) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta,
- c) kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle,
- d) näiden lajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- ja uudelleenistuttamistarkoituksessa ja näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen,
- e) salliakseen tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen liitteessä IV olevien lajien yksilöiden ottamisen ja hallussapidon kansallisten toimivaltaisten viranomaisten määrittelemissä rajoissa.

Lisäksi Euroopan komissio on julkaissut tiedonannolla 12.10.2021 ohjeasiakirjan luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta (C(2021) 7301 final, 12.10.2021). Ohjeasiakirjalla on tarkistettu vuonna 2007 julkaistua ohjeasiakirjaa ja siinä on muun ohella otettu huomioon unionin tuomioistuimen viimeisin ratkaisukäytäntö luontodirektiivin soveltamisesta.

Ohjeasiakirjassa tähdennetään, että luontodirektiivin 16 artiklan mukaisia poikkeuksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti, jottei vaaranneta direktiivin yleistä tavoitetta ja keskeisiä säännöksiä. Ohjeasiakirjassa todetaan luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan mukaisen poikkeamisen osalta yleisesti, että poikkeus voidaan myöntää vain, jos on olemassa erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava. Poikkeusten on perustuttava vähintään yhteen 16 artiklan 1 kohdan a, b, c, d ja e alakohdassa luetelluista vaihtoehtoista. Poikkeuksen myöntämisen yhteydessä poikkeuksen päämäärä on ilmoitettava selkeästi ja täsmällisesti, ja kansallisen viranomaisen on täsmällisten tieteellisten tietojen perusteella

kyettävä osoittamaan, että poikkeuksella kyetään saavuttamaan tämä päämäärä.

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Tästä rauhoituksesta voidaan kuitenkin poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyn edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole, eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeuslupan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeuslupan edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeuslupan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeuslupan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta. Edellä mainittuun valtioneuvoston asetukseen on tullut muutoksia 2 §:n, 4 §:n ja 5 §:n osalta valtioneuvoston asetuksessa metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (479/2024).

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet,
- 2) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella,
- 3) tarvittaessa viranomaisen, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa

turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyä lisäksi poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeuslupan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä ahmaa, karhua, ilvestä, saukkoa ja sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään, että metsästyslain 41 a §:n 1 momentin nojalla myönnetty ahman, ilveksen, karhun, saukon tai suden tappamista koskeva poikkeuslupa on voimassa enintään 31 vuorokautta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Lisäksi 3 momentin mukaan ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:ssä säädetään siitä, että saalisrekisteriin on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan hirvieläimen pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästykseseen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen

osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyslain 30 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

Metsästysasetuksen (666/1993) 23 §:n 3 momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee:

- 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat,
- 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä,
- 3) huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeuslupan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Metsästysasetuksen 23 §:n 6 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriö on 27.12.2024 antanut metsästysvuodelle 2024–2025 edellä tarkoitetun Suomen riistakeskuksen toimivaltaa rajoittavan asetuksen 893/2024.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Hoitosuunnitelman kohdassa ”Reagointi toistuvaa haittaa ja ongelmia sekä vahinkoja tai uhkaa aiheuttaviin susiin” todetaan seuraavaa:

”Haittaa tuottavaan susiyskilöön voidaan puuttua Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tai poliisin määräyksellä. Osa susireviireillä asuvista kansalaisista kokee, että poliisi ei puutu tai puuttuu vasta äärimmäisissä tapauksissa suden tuomaan turvallisuusuhkaan. Vahinkoperusteisen poikkeuslupan hakeminen Suomen riistakeskukselta koetaan hankalaksi ja luvan saamisen kriteerit kohtuuttomiksi. Niissä tapauksissa, kun poikkeuslupa on saatu, tekevät poikkeuslupan tiukat ehdot suden pyytämisen vaikeaksi. Näin on syntynyt tilanne, jossa paikalliset kokevat, ettei heillä ole keinoja puuttua ongelmia tuottavien susien käyttäytymiseen. Tällöin voi nousta tunne, että viranomaiset tai riistahallinto eivät ota paikallistasolla koettuja huolia vakavasti.”

”Susien erilaiset karkotukset sekä ihmisasutuksen läheisyydessä toistuvasti vierailevien susien tappaminen nousevat tällöin tärkeiksi toimenpiteiksi, joiden avulla myös suden ihmisarkuutta voidaan lisätä. Susien tuomien haittojen ja vahinkojen määrä, sekä se, miten joustavasti ja tehokkaasti viranomaiset ja kansalaiset voivat tilanteissa toimia, on suoraan yhteydessä siihen, miten susien läsnäoloon paikallisesti suhtaudutaan. Susireviirillä

asuvat ihmiset tarvitsevat keinoja, joilla voidaan viranomaistoimista riippumatta puuttua asutuksen läheisyydessä haittaa tuottaviin yksilöihin.”

”Poliisilaissa on säädetty poliisimiehen oikeudesta ottaa kiinni ja viimesijaisena keinona lopettaa eläin, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle, terveydelle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle. Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisukannanotossa on todettu poliisilain käyttöalan rajoitukset. Oikeusasiamiehen mukaan poliisilain soveltamisalaksi jää lähinnä reagoiminen sellaisiin nopeasti yhä uhkaavammaksi kehittyviin, ihmisen hengelle tai terveydelle vaaraa aiheuttaviin taikka omaisuudelle huomattavaa vaaraa aiheuttaviin tilanteisiin, joissa ei ole aikaa selvittää metsästyslain tai -asetusten soveltamisedellytyksiä. Erityisesti on huomioitu, että poliisilain mukaisesti toteutettujen susiyksilöiden poistojen tarkoituksena ei ole toimia ennakoivana tai kantaa säätelevänä tekijänä. Niissä yleistä turvallisuutta heikentävissä tilanteissa, jotka eivät ole poliisilain soveltamisen näkökulmasta välittömiä, mutta jotka kuitenkin ovat toistuvia, on Suomen riistakeskuksella toimivalta arvioida tilannetta ja toimia metsästyslaissa säädettyin edellytyksin.”

”Kaikilla susireviirialueilla sudet saattavat yksittäisinä kertoina kulkea lähellä ihmisasutusta. Vierailut ovat keskimääräistä yleisempiä alueilla, joissa asutusta on keskimääräistä enemmän. Sudet voivat tulla lähelle asuin- tai eläintuotantorakennuksia joko ajautumalla tai erityisesti hakeutumalla. Usein vierailut tapahtuvat öiseen aikaan. Tätä ei voida pitää sudelle epätyypillisenä käyttäytymisenä. Sen sijaan toistuvasti ja säännönmukaisesti pihalla vieraileva susi käyttäytyy epätyypillisesti ja sutta voidaan pitää sellaisena uhkana ja turvallisuutta heikentävä tekijänä, jonka perusteella suteen voidaan kohdistaa karkotustoimenpiteitä tai viimesijaisena keinona lopettaa eläin.”

NATURA-ARVIOINNIN TARVE

Luonnonsuojeluissa (9/2023) tarkoitettua Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus suden osalta luontodirektiivin II-liitteen velvoitteista.

SUOTUISA SUOJELUN TASO

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomessa susi on ollut metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Suomen susikanta ei ole suotuisalla suojelun tasolla. Suomen susikannan

hoitosuunnitelman mukaan pienin elinvoimainen susikanta on vähintään 25 lisääntyvää paria. Lisääntyviksi pareiksi lasketaan sellaiset parit, joilla on vuotta nuorempia jälkeläisiä. Suomen ja Venäjän välisen valtakunnan rajan molemmilla puolilla elävistä lisääntyvistä pareista puolet lasketaan osaksi Suomen susikantaa. Laumojen määrää ja susikannan sekä laumojen elinvoimaisuutta arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla. Pienin elinvoimainen susikanta on hoitosuunnitelman välitavoite, jonka avulla pyritään luomaan pohjaa susikannan sietämisen kautta susikannan hyväksyttävyydelle, jotta luontodirektiivissä asetettu suotuista suojelun taso voidaan saavuttaa.

Luonnonvarakeskus on julkaissut 18.6.2024 viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta (Valtonen, M., Heikkinen, S., Johansson, H., Härkölä, A., Helle, I., Mäntyniemi, S. & Kojola, I. 2024. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s.). Kanta-arvion tarkempi sisältö tämän päätöksen kannalta olennaisilta osiltaan avataan myöhemmin tämän päätöksen perusteluissa.

Luonnonvarakeskus on arvioinut susikannan kestävän vähentymättä kokonaispoistuman, joka poistaa kannan yksilöistä 30 % vuodessa (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015). Arviossa oletetaan, ettei pyynti ole selvästi valikoivaa suden iän, sukupuolen tai lisääntymisstatuksen suhteen.

Jos poikkeuslupan kohteena on susilauma, saaliiksi saadulla yksilöllä voi olla merkitystä susilauman tulevan elinvoimaisuuden kannalta. Etenkin jos saaliina on lauman nuori yksilö, todennäköisimmät vaikutukset jäävät vähäisimmiksi. Sen sijaan susilauman johtavan alfa -yksilön tappamisen vaikutukset ovat hyvin tilannesidonnaisia ja mahdolliset vaikutukset moninaisia. Erityisesti alfa -naaraan tappaminen voi johtaa lauman elinvoimaisuuden heikkenemiseen tai lauman häviämiseen. Tällöin keskeistä on se, pystyykö toinen naaras ottamaan tapetun yksilön paikan. Toisaalta alueen susimäärä saattaa myös kasvaa, jos nuoret yksilöt eivät lähde hakemaan uutta elinaluetta johtavan yksilön menettämisen jälkeen. Alfa-yksilön tappaminen voi johtaa myös lauman aiheuttamien ongelmien ja haittojen määrän kasvuun. Alfa-uroksen tappaminen voi johtaa myös siihen, että lauman saalistustehokkuus laskee. Jos susireviiriltä sen sijaan pyydetään iäkäs naaras, joka korvautuu nuoremmalla naaraalla, paikallinen susilauma saattaa olla aikaisempaa elinvoimaisempi. Poikkeuslupaa myönnettäessä laumaan on siksi kiinnitettävä huomiota pyynnin kohteena olevan lauman yksilömäärään. Metsästyksen vaikutukset susilaumalle ovat vähäisimmät, vaikka se kohdistuisi alfa -yksilöönkin, kun lauman yksilömäärä on riittävän suuri ja lähiseudulla on muitakin elinvoimaisia susilaumoja.

Jos olemassa olevaa tutkimustietoa (ks. Borg ym. 2014, Journal of Animal Ecology (DOI 10.1111/1365-2656-12256) suhteutetaan Suomen susikannalle ominaiseen laumakokoon, voidaan olettaa, että lauma häviää molempien alfojen poistumisen seurauksena suuremmalla kuin 75 %:n todennäköisyydellä. Yhden alfan poistumisen vaikutus on yhteydessä alfan sukupuoleen: naaraan poistumisen jälkeen pysyvyyden todennäköisyys on noin 50 % ja uroksen poistumisen jälkeen noin 80 %. Metsästyksen ajoittuminen kevättalveen, lähelle suden paritutumiskautta, on omiaan pienentämään samana vuonna tapahtuvan lisääntymisen todennäköisyyttä, mutta alfan poistumisen ajoittuminen ei välttämättä heijastu lauman pysyvyyteen pidemmällä aikavälillä. Lisäksi tietyn reviirin uudelleenasettamisen aikataulu on Luonnonvarakeskuksen

julkaisemattoman aineiston mukaan yhteydessä maantieteellisiin etäisyyksiin, joita laumasta tyhjentyneellä reviirillä on lähimpiin susilaumoihin.

Korkein hallinto-oikeus on todennut päätöksessään (10.9.2006, taltionro 1499) seuraavasti: "...poikkeusluvasta päättävä taho (Suomen riistakeskus) on velvollinen varmistamaan, että kukin päätös on luontodirektiivin ja kansallisten säädösten mukainen, niin että kulloinkin kysymyksessä oleva metsästys ei vaaranna suotuisaa suojelutasoa ja että muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole." Tämän vuoksi Suomen riistakeskus seuraa jatkuvasti susisaalista (Suomen riistakeskuksen tekemien päätösten nojalla saaliiksi saadut sudet ja poliisilain nojalla saaliiksi saadut sudet) sekä susien muita kuolinsyitä (kuten tietoon tulleet salametsästystapaukset sekä liikenteessä tai muutoin tietoon tulleet kuolleet sudet). Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa erityisesti alfanaaraiden päätymistä saaliiksi yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Elokuun 2024 alussa alkaneen metsästysvuoden 2024–2025 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut 43 kuollutta sutta koko maassa. Poronhoitoalueen puolelta on pyydetty poikkeuslupien nojalla yhteensä 24 sutta ja muualta Suomesta 7 sutta.

Aiempien vuosien osalta tiedossa oleva susien kuolleisuus on ollut seuraava: Metsästysvuonna 2017–2018 yhteensä 27 sutta, joista 8 poronhoitoalueelta ja 19 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2018–2019 yhteensä 25 sutta, joista 12 poronhoitoalueelta ja 13 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2019–2020 yhteensä 35 sutta, joista 17 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2020–2021 yhteensä 43 sutta, joista 21 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2021–2022 yhteensä 41 sutta, joista 24 poronhoitoalueelta ja 17 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2022–2023 yhteensä 65 sutta, joista 48 poronhoitoalueelta ja 17 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2023–2024 yhteensä 74 sutta, joista 52 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Tämän päätöksen tekemisen hetkellä Suomen riistakeskuksen myöntämiä poikkeuslupia on koko maassa voimassa 3 lupaa. Voimassa olevien poikkeuslupien nojalla on mahdollista pyytää 3 sutta.

Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdassa todetaan seuraavaa: "Näin ollen tällaisia poikkeuksia voidaan myöntää poikkeuksellisesti silloin, kun on asianmukaisesti osoitettu, että niillä ei entisestään huononnetta kyseisten kantojen epäsuotuisaa suojelun tasoa tai estetä kyseisten kantojen suotuisan suojelun tason ennalleen saattamista. Samaan tapaan kuin komissio on todennut luontodirektiivissä tarkoitettua yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta antamissaan ohjeissa (Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, lopullinen versio, helmikuu 2007), ja etenkin näiden ohjeiden III osaston 47-51 kohdassa tekemissään päätelmissä, voidaan todeta, että ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan

suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella.” Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 68).

Edellä mainittuihin tietoihin perustuvassa päätösharkinnassa on otettu myös huomioon se, ettei sallitusta pyynnistä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevan populaation rakenteelle (ks. unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 72), koska tilanteessa on kyse ainoastaan yhden suden poistamisesta. Näin ollen sallittu toimenpide ei myöskään vaaranna susikannan rakennetta alueella. Toisin sanoen päätösharkinnassa on arvioitu erityisesti myös sitä, mikä vaikutus poikkeuksella on paikallisen lauman reviirin tasolla, koska se on tarpeen sen määrittämiseksi, miten poikkeus vaikuttaa kyseisen kannan suojelun tasoon laajemmin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu C-674/17, kohta 59).

Tämän poikkeuslupapäätöksen perusteena on edellä kuvatut tiedot ja linjaukset ja samalla on otettu huomioon Luonnonvarakeskuksen uusin susikanta-arvio, josta myöhemmin tällä päätöksellä tarkemmin, ja muut aiemmin tehdyt päätökset sekä Suomen riistakeskuksen seuraaman susisaaliin ja muun kuolleisuuden määrät. Edellä olevasta seuraa, että myönnetty poikkeus perustuu kriteereihin, jotka on määriteltä siten, että kyseisen lajin populaation kehittyminen ja vakaus elinympäristössään pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 57). Näin ollen Suomen riistakeskus katsoo parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten tietojen tarkastelun perusteella, että asiassa on varmuus siitä, että vaikka tässä tapauksessa myönnetään poikkeuslupa, niin poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANNAN TILA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO MAASSA

Susikannan tila koko maassa

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (18.6.2024) mukaan susien yksilömäärä on laskenut noin viidellä prosentilla, mutta perhelaumojen määrä on kasvanut noin viidellä prosentilla maaliskuun 2023 tilanteeseen verrattuna.

Suomessa oli kuluvan vuoden maaliskuussa yhteensä 62 (90 % todennäköisyysväli 59–64) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Perhelaumoja oli rajalaumat mukaan lukien 44 (41–47) ja kahden suden asuttamia reviirejä oli 18 (14–22). Kokonaan Suomen puolella oli 39 (36–42) laumaa ja 15 (12–19) paria. Läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 32 (29–34) perhelauman ja 11 (9–14) kahden suden asuttamaa reviiriä. Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli yhteensä 12 (10–14) ja kahden suden asuttamia reviirejä kuusi (4–9). Itäisen Suomen laumoista viiden (3–6) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä kaksi (1–4) sijaitsi valtakunnan rajalla. Poronhoitoalueella ei ollut maaliskuussa todennäköisimmin yhtään lauma- tai parireviiriä.

Vuoden kierrossa susikanta on pienimmillään huhti-toukokuun vaihteessa, mutta kasvaa toukokuun aikana uusien pentujen syntyessä. Toukokuun lopussa kanta käy suurimmillaan, mutta lähtee sitten laskemaan kuolevuuden vuoksi. Toukokuun lopussa 2024 susien lukumääräksi ennustetaan 395–560 yksilöä 90 % todennäköisyydellä. Marraskuussa 2024 kannaksi ennustetaan 305–460 (90 % TN). Talven mittaan susikannan ennustetaan pienenevän edelleen siten, että maaliskuun 2025 kannaksi ennustetaan 224–369 (90 % TN). Maaliskuun 2025 kanta on ennusteen mukaan 75 % todennäköisyydellä suurempi kuin maaliskuun 2024 kanta. Odotettu kannan kasvu on noin kymmenen prosenttia vuodessa.

Susikannan tila maakunnassa

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (18.6.2024) mukaan maaliskuussa 2024 Pohjois-Karjalan riistakeskusalueella eli kahdeksan perhelaumaa (Tappojoki, Koli, Saramo, Mujejärvi, Höljäkkä, Kivivaara-Vuonisjärvi, Tuupovaara, Tohmajärvi) ja yksi lauma (Panja). Lisäksi Pohjois-Karjalan riistakeskusalueella oli yhden susiparin reviiri (Kelsimä).

Susikannan tila poikkeuslupa-alueella

Hakemusalue sijaitsee Tohmajärven ja Kiteen kuntien alueella. Kyseiseltä alueelta on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan yhteensä 323 susihavaintokirjausta 1.1.2024 - 31.12.2024 välisenä aikana. Kirjatuista havainnoista 69 kpl on näköhavaintoja ja loput ovat jälkihavaintoja ja riistakamerakuvahavaintoja.

Luonnonvarakeskuksen vuoden 2024 susikanta-arvion perusteella hakemusalue sijaitsee ns. Tohmajärven susireviirin alueella. Kyseinen reviirialue kattaa 1420 km² ulottuen hakemusalueelta idässä valtakunnan rajaan, etelässä Kiteen Säynejärven eteläpäähän, lännessä Rääkkylän Rasisaloon ja pohjoisessa Kiihtelysvaaran Hyypiään. Kanta-arviossa esitetyt reviirien rajaukset ovat luonteeltaan kuitenkin suuntaa antavia. Kanta-arvion mukaan kyseiseltä reviirialueelta on kirjattu keräyskaudella 2023–2024 yhteensä 18 parihavaintoa. Näistä 3 kpl kevätkaudella 2024. Keräyskaudella 2023–2024 reviirialueelta on kirjattu 32 laumahavaintoa. Näistä kevätkaudella 2024 on kirjattu 5 kpl. Havainnoissa on havaittu 3–6 susiyksilöä kerrallaan. DNA-määrittelyissä reviiriltä on keväältä 2024 kerätyistä näytteistä (8 kpl) tunnistettu neljä reviirillä eläviin susiin kuuluvaa susiyksilöä sekä yksi vaeltava yksilö. Kanta-arviossa reviirillä on arvioitu maaliskuussa 2024 eläneen perhelauman, jossa oli todennäköisimmin 4 susiyksilöä. Keväällä 2024 reviirin alueelta on myös tehty havaintoja naaraan kiimatiputtelusta. Kaikkiaan Tohmajärvi-Värtsilän ja Keski-Karjalan riistanhoitoyhdistysten alueelta on kuluvan vuoden aikana tähän mennessä kirjattu 173 susihavaintotapahtumaa.

Lajin biologiset ominaispiirteet

Luonnonvarakeskuksen tuoreimman kanta-arvion (Valtonen, Mia; Heikkinen, Samuli; Johansson, Helena; Härkölä, Antti; Helle, Inari; Mäntyniemi, Samu; Kojola, Ilpo (2024) Susikanta Suomessa maaliskuussa 2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024, Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s.) mukaan:

"Useiden muiden koiraeläinten tapaan susikanta voi kasvaa nopeasti ravintotilanteen niin salliessa. Susi saa ensimmäiset pentunsa tavallisesti kolmevuotiaana ja lisääntyy sittemmin vuosittain. Pentuja syntyy tavallisesti 3–6, suurimmissa pentueissa voi vielä syksylläkin olla kymmenkunta pentua. Ensimmäistä kertaa lisääntyvän parin pentueet ovat keskimäärin hieman pienempiä kuin parin myöhemmät pentueet. Saalistilaston perusteella Suomen talvisessa susikannassa on edellisenä keväänä syntyneitä pentuja noin 40 %. Osuus on selvästi suurempi kuin muilla suomalaisilla suurpedoilla. Susilauma saa alkunsa parin muodostumisesta. Pari voi muodostua mihin vuodenaikaan tahansa, mutta tavallisimmin se tapahtuu kesällä, kun keväällä vaeltaneet nuoret sudet kohtaavat. Uros ja naaras alkavat liikkua yhdessä ja merkata hajumerkein tulevaksi lisääntymisreviiriksi löytämänsä aluetta, jonka pinta-ala Suomessa on keskimäärin noin 1 000 km², pienimmillään 300 km² ja suurimmillaan lähes 2 000 km². Lisääntymisreviiri on alue, jonka pari varaa omaan ja myöhemmin syntyvän pentueensa käyttöön, ja pyrkii pitämään sieltä muut sudet pois. Naapureina elävien parien tai laumojen reviirit sijoittuvat yleensä erilleen toisistaan. Pysyvän susilauman muodostaa lisääntynyt pari ja niiden pennut. Pennut alkavat liikkua emojensa matkassa syyskuussa. Laumaan voidaan hyväksyä myös vieras susi yksilö, tavallisimmin korvaamaan kuollut aikuinen.

Omilla rajatuilla alueilla elävät reviiriään merkkavat parit sekä parien ja niiden saamien jälkeläisten muodostamat perhelaumat. Näiden lisäksi susikannassa on pieni määrä yksin eläviä paikallisia susia. Valtaosa yksin elävistä susista on kuitenkin vaeltavia, sopivaa lisääntymisaluetta ja -kumppania etsiviä yksilöitä. Vaeltelijoiden osuus susikannassa vaihtelee vuodenaajan mukaan. Se nousee huhtikuussa, kun nuoret sudet alkavat itsenäistyä, ja pysyy keskimääräistä korkeampana syksyyn asti."

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN ELÄINLAJIN YKSILÖN TAI YKSILÖIDEN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Hakemusalue sijoittuu Tohmajärven ja Kiteen kuntien alueelle. Hakemusalueen pinta-ala on noin 88962 ha. Alue on noin 63 % Tohmajärven susilauman reviirin pinta-alasta.

Riistavahinkorekisterin tietojen mukaan sudet ovat aiheuttaneet hakemusalueella aikavälillä 1.1.- 31.12.2024 yhteensä 153 pihakäyntiä. Hakemusalueelta on poistettu riistakeskuksen poikkeusluvalla yksi susi 7.8.2024. Tämän jälkeen pihakäynnit ovat jatkuneet. Hakemusalueella on ollut riistakeskuksen myöntämä häirintälupa ajalle 4.11.-4.12.2024. Häirintäluvan nojalla hakemusalueella on tehty viisi karkotusta. Karkotukset on tehty 5.11., 6.11., 11.11., 17.11. ja 19.11.. Hakemusalueella on ollut poikkeuslupa yhden suden poistamiseen ja lupa on käytetty 28.11.2024. Luvan käyttämisen jälkeen hakemusalueella on aikavälillä 28.11.-10.12.2024 tehty 59 susihavaintoa. Näistä pihakäyntejä on ollut 47. Pihakäyntihavainnoista viisi on näköhavainnoja. Pihakäynneissä susia on ollut 1-2 kpl. Hakemusalueella on ollut poikkeuslupa suden häiritsemiseen 4.12.2024 alkaen. Häirintäluvan nojalla on tehty kaksi karkotusta 7.12.2024 ja 8.12. 2024. Pihakäynnit ovat jatkuneet siten, että aikavälillä 8.-10.12.2024 sudet ovat tehneet 13 pihakäyntiä. Hakemusalueella on ollut poikkeuslupa yhden suden poistamiseen ja lupa on käytetty 12.12.2024.

Tämän jälkeen pihakäynnit ovat jatkuneet ja hakemusalueella on tehty karkotukset 13.12., 18.12. ja 22.12.2024. Aikavälillä 13.12.-31.12.2024 sudet ovat tehneet hakemusalueella 19 pihakäyntiä. Viimeisin pihakäynti hakemusalueelta on 1.1.2025.

Suomen riistakeskus katsoo, että ilman lisätoimenpiteitä pihakäyntien jatkuminen on alueella erittäin todennäköistä.

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESEEN

Suomen riistakeskus on selvittänyt alueelta kirjatut havainnot maa- ja metsätalousministeriön ylläpitämästä riistavahinkorekisteristä.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAISIIN TOTEUTTAA

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Kyseessä olevien susien reviirillä on maaseutumaista kyläasutusta. Sudet ovat tottuneet ihmisiin ja asutuksen ääniin ihmisen asuttamassa ympäristössä. Alueella ei ole havaittavissa yksittäistä ravintokohdetta, joka houkuttelisi susia erityisesti puoleensa ja joka olisi poistettavissa tilanteen ratkaisemiseksi. Havaintojen mukaan sudet liikkuvat toistuvasti pihapiireissä ja ovat näin ollen ainakin osittain menettäneet ihmisarkuuttaan. Esimerkkinä voidaan mainita suden ja ihmisen kohtaaminen viikonlopulta 23.11.-24.11.2024, jolloin susi lähestyi hirvipassissa ollutta henkilöä noin 10 metrin päähän. Uhkaavan tuntuksessa tilanteessa henkilö ampui varoituslaukauksen, ja susi poistui paikalta rauhallisesti henkilöä tarkkaillen.

Reviirillä vallitseva tilanne aiheuttaa pysyvän kasvavan riskitilanteen ihmisten turvallisuudelle. Riskin hallitsemiseksi tarvitaan toimenpiteitä, jotka muuttavat susien käyttäytymistä. Hakemusalueella on tehty karkotuksia susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti Suomen riistakeskuksen poikkeusluvan nojalla, mutta susien käyttäytyminen ei ole toistuvista karkotuksista huolimatta edelleenkään muuttunut.

Korkein hallinto-oikeus on ennakkopäätöksessä KHO 2020:29 todennut seuraavaa:

”Suomen riistakeskus oli myöntänyt metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä poikkeusluvan yhden suden tappamiseen Varsinais-Suomessa sijaitsevalla

alueella. Alueelta oli kirjattu runsaasti havaintoja susista läheltä asutusta valoisaan aikaan. Asukkaat olivat susihavaintojen aiheuttaman huolen takia ryhtyneet järjestämään lapsille koulukyytejä ja vähentämään luonnossa liikkumista. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa oli luonnonsuojeluyhdistyksen valituksesta ratkaistavana, oliko poikkeuslupa voitu myöntää mainitusta syystä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että asukkaiden kokema huoli turvallisuudesta ei yksin riittänyt perusteeksi poikkeuslupan myöntämiselle. Kun susien ihmisarkuuden vähentymisestä ja liikkumisesta asutuksen läheisyydessä valoisaan aikaan oli runsaasti havaintoja ja asukkaat olivat niiden vuoksi ryhtyneet jo muuttamaan käyttäytymistään, kyse oli sellaisesta metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta yleistä turvallisuutta koskevasta pakottavasta tilanteesta, joka edellytti viranomaisilta toimenpiteitä uhan torjumiseksi. Poikkeuslupan myöntämistä yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä oli tässä tapauksessa tuettu selvin ja täsmällisin perustein siten kuin unionin tuomioistuimen luontodirektiivin 16 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössä oli edellytetty. Poikkeuslupan myöntäminen ei edellyttänyt, että kyse olisi ollut välittömästä ja konkreettisesta uhkatilanteesta. Viimeksi mainitussa tapauksessa myös poliisilla on poliisilain nojalla valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin.

Edellytyksenä poikkeuslupan myöntämiselle oli lisäksi, että susien karkottamiseksi ei ollut muuta tyydyttävää ratkaisua. Asiassa oli selvitetty, että susia oli ensin pyritty karkottamaan susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti muilla keinoilla. Karkotukset eivät olleet kuitenkaan muuttaneet susien käyttäytymistä. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että muuta tyydyttävää ratkaisua ei tässä tapauksessa ollut.

Poikkeuslupan myöntäminen edellytti vielä, että poikkeuslupa ei vaikeuttanut lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella. Kun otettiin huomioon yhden suden tappamiseen myönnetyn poikkeuslupan ehdot ja arvioidut vaikutukset, poikkeuslupa ei entisestään huonontanut susikannan epäsuotuisaa suojelun tasoa. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan poikkeuksen hyväksyminen oli tällaisessa tilanteessa mahdollista.”

Maa- ja metsätalousministeriön laatiman Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Jos sudet siirrettäisiin muualle, ongelmat jatkuisivat todennäköisesti uudella alueella, koska hakemuksessa tarkoitetut sudet ovat oppineet liikkumaan toistuvasti pihoissa. Lisäksi Suomen riistakeskus toteaa, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida pitää sutta koskevan poikkeuslupan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Näin ollen Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa tilanteessa kyseessä olevaan erityiseen tilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin ongelman ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja asiassa merkityksellisen parhaan käytettävissä

olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon myös muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset - vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia - ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

Edellä mainituilla perusteilla Suomen riistakeskus katsoo, että hakemusalueella ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman ratkaisemiseksi kuin päätöksen rajoissa tapahtuva suden tappaminen poikkeuslupan nojalla.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Päätösharkinnassa on otettu huomioon suden aiheuttamat toistuvat pihakäynnit ja niistä aiheutuva turvallisuushäikä ihmisille sekä hakemusalueen erityispiirteet. Poikkeuslupa on myönnetty 88 962 hehtaarin alueelle ns. Tohmajärven reviirillä.

Suomen riistakeskus katsoo poikkeuslupa-alueen olevan tarkoituksenmukainen, jotta voidaan varmistua mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri turvallisuushäikää aiheuttavaan suteen.

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi.

Suomen riistakeskus on myöntänyt poikkeuslupan hakemuksen mukaisesti 31 vuorokauden ajalle. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää tälle ajanjaksolle tehokkaan pyynnin mahdollistamiseksi. Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa.

SALLITTU PYYNNIN MÄÄRÄ

Poikkeuslupa on myönnetty päätöskohdassa rajatulla tavalla suden pyydystämiseen. Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan vastata tämänhetkisten tietojen perusteella niihin syihin, jotka hakemuksessa on esitetty.

Jos poikkeuslupan käyttäminen ei ratkaise tilannetta, voi hakija tarvittaessa hakea uutta poikkeuslupaa.

TOIMENPITEISIIN OSALLISTUVIEN MÄÄRÄ JA METSÄSTYKSENJOHTAJAT

Suomen riistakeskuksen käytäntönä on ollut vahinko- tai turvallisuusperusteen nojalla myönnettyissä poikkeusluvista, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden määrää rajataan. Suomen riistakeskus katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että kerrallaan toimenpiteisiin osallistuvien henkilöiden määrä rajataan 30 henkilöön ja että toimenpiteisiin nimetään metsästyksenjohtaja ja tarvittava määrä apujohtajia. Tällöin voidaan varmistaa se, että pyyntitoimenpiteisiin osallistuvia voidaan tehokkaasti johtaa ja toimenpiteet tapahtuvat turvallisesti.

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan suden poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee:

- 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat,
- 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä,
- 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle. Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästys tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

LOPPUYHTEENVETO

Hakija on hakenut karttaan rajatulle alueelle poikkeuslupaa suden pyydystämiseksi metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella. Havaintojen mukaan alueella on poikkeavasti käyttäytyviä toistuvasti pihakäyntejä tekeviä susia. Yleistä turvallisuutta heikentävissä tilanteissa, jotka eivät ole poliisilain soveltamisen näkökulmasta välittömiä, mutta jotka kuitenkin ovat toistuvia, on Suomen riistakeskuksella toimivalta arvioida tilannetta ja toimia metsästyslaissa säädetyin edellytyksin. Suomen riistakeskus on arvioinut, että kyseessä oleva tilanne on juuri edellä mainitun kaltainen.

Hakemusalueella on tehty karkotuksia Suomen riistakeskuksen aiemmin myöntämän poikkeusluvan nojalla. Karkotuspoikkeusluvan mukaisilla karkotustoimenpiteillä ei ole kuitenkaan saavutettu haluttua vaikutusta susien käyttäytymiseen. Tämän vuoksi tämän poikkeusluvan myöntäminen päätöksellä rajatulla tavalla suden tappamiseksi on perusteltua yhä jatkuvien ongelmien ratkaisemiseksi. Pihoilla toistuvasti liikkuvien susien poistolla on saatu aikaisemmin näyttöä siitä, että ongelma on pystytty siten ratkaisemaan.

Suomen riistakeskus on päätöstä tehtäessä arvioinut seikkaperäisesti muita tyydyttäviä ratkaisuja, joita voitaisiin käyttää ongelman ratkaisemiseen poikkeuslupan sijaan. Suomen riistakeskus katsoo analyysin perusteella, että ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin sallia poikkeuslupan rajoissa tapahtuva suden tappaminen.

Suomen riistakeskuksen tekemään susihavaintoihin perustuvaan kartta-analyysiin sekä Luonnonvarakeskuksen julkaisemaan kanta-arvion reviirikarttaan perustuen hakemusalue on rajattu siten, että hakemus ei kohdistu ympäröiviin susireviireihin. Poikkeuslupa-alueen rajauksella ja lupaan sisällytetyillä ehdoilla Suomen riistakeskus on kohdistanut poikkeusluvalla tapahtuvan pyynnin toistuvia pihakäyntejä aiheuttaviin yksilöihin. Suomen riistakeskus katsoo, että susien aiheuttamat toistuvat pihakäynnit sekä niiden negatiiviset vaikutukset ihmisten perusoikeuksien toteutumiselle sekä ihmisten oikeus turvalliseen elinympäristöön ovat niin painavia ja pakottavia syitä suhteessa suden etuun ja ottaen samalla huomioon korkeimpien laillisuusvalvojien kannanotot susiasioissa, että poikkeuslupan myöntämisen perusteet katsotaan täyttyvän tässä nimenomaisessa tapauksessa.

Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen rajoissa tapahtuva suden pyytäminen poikkeuksellisesti käyttäytyvästä laumasta ei vaaranna luontodirektiivissä edellytetyn suotuisan suojelun tason saavuttamista. Poikkeuslupaan on myös asetettu ehtoja, joilla turvataan, että pyynti kohdistetaan pihakäyntejä aiheuttaviin yksilöihin. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että vallitsevissa olosuhteissa poikkeuslupa on myönnettävä yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle, sillä ongelmaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, eikä poikkeamisella haitata suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa ei täyttynyt perusteet myöntää poikkeusta metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Hakijan hakemuksessaan antamien tietojen ja Suomen riistakeskuksen tekemien selvitysten perusteella ei ole havaittavissa sellaista suden aiheuttamaa erityisen merkittävän vahingon uhkaa, että poikkeuslupa voitaisiin tällä perusteella myöntää.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) ja valtioneuvoston asetuksen metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (479/2024) mukaisia 1 §, 2 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määrittämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Tapio Kangas 0294312238 tapio.kangas@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Tapio Kangas
riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
TOHMAJÄRVI-VÄRTSILÄN RIISTANHOITOYHDISTYS
KESKI-KARJALAN RIISTANHOITOYHDISTYS

ITÄ-SUOMEN POLIISILAITOS
POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTO
METSÄHALLITUS
LUONNONVARAKESKUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-KARJALAN PIIRI
TAPIOLA KARELIA RY

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Luke saate
LIITE 2: Luke kaatolomake
LIITE 3: Lupa-alueen kartta

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohda

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohda jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksut/hallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744, 70101 Kuopio
 Käyntiosoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Minna Canthin katu 64, Kuopio
 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42502 Faksi: 029 56 42501

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.